

061.3:356.33:615.4

O XVIII. MEZINÁRODNÍM KONGRESU VOJENSKÉ MEDICÍNY A FARMACIE

Vojenno-medieinskij žurnal 1966, 1:86—89

V časopise Vojenno-medieinskij žurnal č. 1/1966 byla uveřejněna zpráva o XVIII. mezinárodním kongresu vojenské medicíny a farmacie, jenž se uskutečnil v Bangkoku v Thajsku ve dnech 1.—7. listopadu 1965. Ze socialistických států se kongresu zúčastnili zástupce Rumunska, Sovětského svazu a Jugoslávie.

Mezinárodní výbor vojenské medicíny a farmacie (MVVF) vznikl z popudu Belgie a byl v r. 1921 založen v Bruselu. V jeho statutu je udán tento cíl: „Podporovat a upevňovat na celém světě trvalé styky mezi odborníky, jejichž povoláním je poskytovat pomoc raněným a nemocným vojákům, a spolupracovat tak, aby těmto odborníkům byla co nejvíce ulehčena těžká služba jak v míru, tak za války.“ První kongres byl v Bruselu. Trvalé místo MVVF je v Liège a generálním sekretářem je genmjr. zdrav. služby Vonken. Činnost výboru spočívá v pravidelných zasedáních a v uskutečňování kongresů, které mají posuzovat nejaktuálnější problémy vojenské medicíny a farmacie. Výbor vydává „Mezinárodní bulletin vojenské zdrav. služby“, v kterém jsou publikovány práce a materiály ze zasedání výboru a z jednání na kongresech. Kongresu se mohou zúčastňovat státní, veřejné a soukromé lékařské instituce a osoby, které se zabývají ochranou, profylaxí a léčením nemocných a raněných vojáků a mají za úkol zajišťovat organizaci zdrav. služby. Kongresy mají dále za úkol navazovat spojení a kontakty mezi lékařskými organizacemi, mezi osobami, které plní úkoly Červeného kříže a úkoly přijaté ženevskými konvencemi.

V zahajovacím projevu čestného presidenta XVIII. kongresu, bývalého náčelníka zdrav. služby švédské armády, plk. Hanse Meulho bylo řečeno: „V úsilí zakladatelů MVVF se pokračuje i dnes a spočívá hlavně ve snaze dosáhnout toho, aby vojen-

ští lékaři všech států pokládali za svoji povinnost navzájem si pomáhat a všemi silami upevňovat mír... Zdrav. služba musí vyvíjet na svoji vládu tlak, aby souhlasila s touto činností a prokazovala při tom zdrav. službě nezbytnou pomoc. Je to jediná cesta, jak dosáhnout jednoty všeho lidstva a zachránit mír na světě.“

Při vědeckém jednání kongresu byly předneseny referáty o aktuálních problémech zdrav. zabezpečení vojsk v míru i za války. Byla to sdělení: „Společná organizace civilního a vojenského zdravotnictví za války“ (referovali voj. lékaři ze Švýcarska, Izraele a j. států), „Problémy stravování vojsk při naprostém nedostatku stravy“ (referovali zástupci Jugoslávie, Španělska, Belgie aj.), „Otázky léčení válečných čelistních poranění a organizace zubolékařské pomoci ve válce“ (referovali lékaři ze Španělska a Švýcarska), „Nové poznatky v patogenezi, epidemiologii, profylaxi a léčení cholery“ (referovali pracovníci vědeckých laboratoří SEATO) a jiná témata.

V přednesených tématech byly předloženy kongresu k posouzení různé otázky léčebně odsunové problematiky, hyg.-epid. opatření, léčebných postupů a otázky organizační. Prvořadým problémem jevílo se zdrav. zabezpečení zasažených v budoucí možné válce.

Jak referát uvádí, bylo na kongresu řečeno, že budoucí možná válka by byla totální, byly by do ní zavlečeny nejen masy vojsk, ale i veškeré civilní obyvatelstvo. Byl by mobilizován všechn válečně ekonomický potenciál bojujících států. Totální válka by vyžadovala mobilizaci veškerých možností států pro zajištění organizace všestranného a všeobecného zdrav. zabezpečení fronty i zápolí. Proto musí být všechn zdrav. personál vycvičen pro práci v těchto podmínkách. Zubní lékaři mohou být použiti jako anesteziologové, veterináři v hyg.-epid. služ-

bě. Červený kříž je rezervou zdrav. služby. Všechny ženy je nutno vycvičit ve speciálních kursech vojenského zdravotnictví, na středních školách je třeba zavést výuku v první pomoci. Bezpodmínečně je nutno (říká se v referátu) k zajištění spolehlivého řízení zdravotnických zařízení a k zajištění organizačních opatření vytvořit skupinu vojenských lékařů — organizátorů. Vojenské zdrav. službě je třeba poskytnout co největší autonomii, která jí umožní splnit tak náročné úkoly.

I když se v referátě uvádí, jak veliký zájem vyvolalo sdělení náčelníka zdrav. služby japonské armády genmjr. zdrav. služby Murakaty o pozdních změnách u zasažených a přežívajících atomové bombardování v Hirošimě a Nagasaki, nebylo v referátě řečeno nic nového. V Japonsku se připravuje „Bílá kniha“, ve které budou uvedeny všechny údaje o následcích napadení Japonska atomovými pumami v Hirošimě a Nagasaki a závěry.

Plk. zdrav. služby B. Vračarič z Jugoslávie přednesl sdělení na téma: „Problémy výživy vojsk při naprostém nedostatku potravin.“ V budoucí možné válce neúměrně narůstá pravděpodobnost izolace skupin lidí a jednotek vojsk. Použití ZHN naruší ve značném stupni pravidelné zásobování vojsk a civilního obyvatelstva potravinami. V souvislosti s tím je nutno řešit tyto úkoly: zkoumat nové zdroje potravin ve volné přírodě a naučit se je zpracovávat k výživě. Výzkum v podobném smyslu byl prováděn již za druhé světové války, a to armádami SSSR a USA. V současné době pokračuje tento výzkum nejen v obou uvedených armádách, ale i v mnoha jiných. Svědčí o tom přednesené referáty zástupců Jugoslávie, Španělska a Thajska.

Plk. Klari z chemicko-farmaceutické laboratoře francouzského námořnictva přednesl zprávu o podmínkách a způsobech ochrany léků a lékařského materiálu v tropech. Vojenští lékaři z laboratoří

SEATO v četných referátech rozebírali bakteriologickou diagnostiku, imunologii, epidemiologii i kliniku infekčních nemocí.

Autoři z USA, W. Pories a L. Smith, podali zprávu o pokusech s podáváním zinku u raněných. Rány u raněných, jimž byl do jídla přidáván zinek, hojily se výrazně rychleji než u kontrolní skupiny. Stejně tak rychleji se hojily popáleniny. Podle mínění autorů bylo dosaženo uvedeného výsledku proto, že zinek je součástí mnoha enzymů, které se zúčastňují látkové výměny bílkovin.

R. Finkenstein (USA) přednesl na podkladě výzkumů s uměle vyvolanou choleraou svoji teorii o patogenezí cholery. Thajští vojenští lékaři podali sdělení o klinice a epidemiologii řady tropických nemocí a o zkušenostech v boji proti nim, které získali v poslední době.

Na závěrečném plenárním zasedání vystoupila sovětská delegace s oficiálním prohlášením, kde mimo jiné bylo uvedeno, že sovětské vojenství lékaři jsou připraveni spolupracovat s voj. lékaři všech zemí světa při řešení úkolů MVVF. V referátě bylo poukázáno na zvláštní nebezpečí, které vyplývá z používání chemických zbraní ve Vietnamu, a na nutnost podepsat a dodržovat haagské a ženevské konvence.

Na zasedání stálých zástupců MVVF a vedoucích všech delegací byla přijata Japonci předložená rezoluce o využívání jaderné energie jen k mírovým účelům.

Další zasedání MVVF se uskutečnilo v září letošního roku v San Marinu.

Řádný XIX. kongres bude jednat o těchto tématech: „Transfúzní služba v budoucí možné válce“, „Ochrana před radioaktivním zamořením zdrav. materiálu“, „Epidemická kožní onemocnění v tropech“. Jako pořadatelé XIX. kongresu v r. 1967 přicházejí v úvahu Rakousko a Finsko.

Plk. MUDr. Jaroslav Černý